

FINNISH NATIONAL
AGENCY FOR EDUCATION

Työelämäpalaute

**Suomen oppisopimusosaajat ry:n syysseminaari
7.- 8.11.2019 Haikko, Porvoo**

Opetushallitus
opetusneuvos Riikka Vacker
riikka.vacker@oph.fi, puh. 029 533 1215

Valtakunnallinen työelämäpalaute

- Työelämäpalautteen valmistelu käynnistyi 06/2019 → käyttöön 1.7.2020 alkaen
- Perustana laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta 32 g §: **Vaikuttavuusrahoitus** määräytyy seuraavilla perusteilla

- 1) tutkinnon tai tutkinnon osia suorittaneiden työllistyminen ja jatko-opintoihin siirtyminen;
- 2) opiskelijapalaute; ja
- 3) **työelämäpalaute.**

Vaikuttavuusrahoituksen perusteiden määräytymisestä ja laskennasta annetaan tarkempia säännöksiä opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksella → työelämäpalautetta koskevat säännökset laaditaan keväällä 2020 siten, että asetus voitaisiin antaa viimeistään 05/2020.

- **Tavoitteena**
 - ✓ **asiakastyytyväisyyskysely, jolla on yhteys laadunhallintaan ja joka tuottaa lisäarvoa myös työelämälle**
 - ✓ **sujuva palautteen keräämisen prosessi (automatisoinnin hyödyntäminen, sujuva systeemikokonaisuus)**

Valmistellaan avoimessa prosessissa

Valmisteluryhmät

- ✓ OKM-johtoinen ohjausryhmä; linjaukset, kehittämisen ohjaus, sisältö
- ✓ Sisältöä valmisteleva virkamiesryhmä (OKM OPH Karvi)
- ✓ Koulutuksen järjestäjien edustajien valmisteluryhmä: sisältö, prosessi
- ✓ Teknistä toteutusta valmisteleva ryhmä
- ✓ Työpaikkojen edustajien ryhmä

Koulutuksen järjestäjien edustajien valmisteluryhmä

- **AEL**, kehitysvastaava Jouni Kyllönen
- **Gradia**, kehittämispäällikkö Taina Saarikko
- **Helsingin kaupungin oppisopimuspalvelut**, koulutuspäällikkö Sari Slöör
- **Pop & Jazz Konservatorio**, vararehtori Ulrika Kauniskangas
- **Keuda**, arviointijohtaja Tiina Halmevuo
- **Kiipula**, laatuspäällikkö Rauno Konttila → tilalle koulutuspäällikkö Laura Hahl
- **Luksia**, johtava koulutustarkastaja Timo Lehtinen
- **Luovi**, työelämäasiantuntija Jari Keisu
- **Mercuria**, laatuspäällikkö Henni Timonen
- **Omnia**, laatuspäällikkö Kirsti Nopanen
- **OSAO**, palvelujohtaja Virpi Spangar
- **OSEKK**, suunnittelija Sauli Alaruikka → tilalle kehityspäällikkö Sanna Matikainen
- **Parasta osaamista hanke**, projektipäällikkö Päivi Kalliokoski
- **Raseko**, pedagoginen rehtori Olli Vuorinen
- **Riveria**, opiskelijatoiminnan kehittäjä Janne Lilja
- **Salon seudun ao**, projektisuunnittelija Reija Kiviluoto
- **TAKK**, oppisopimuspäällikkö Harri Huhdanpää
- **VAAO**, kehitysjohtaja Janne Hietanummi
- **Vamia**, oppisopimuspäällikkö Peter Beijar
- **Ylä-Savon ammattiopisto**, laatuspäällikkö Teija Strandman
- **Mukana myös OKM**, opetusneuvos Kari Korhonen ja opetusneuvos Tarja Olenius sekä **OPH** opetusneuvos Riikka Vacker ja opetusneuvos Anne Liimatainen

Avoin kuuleminen → voi vaikuttaa

- Kysely lähetään kaikille koulutuksen järjestäjille luonnosvaiheessa kommentoitavaksi
- Mahdollisuus pilotoida kyselyä keväällä 2020
- Kuullaan myös työelämäjärjestöjä ja opiskelijajärjestöjä
- Rahoitusperusteet kirjataan OKM asetukseen, josta normaali lausuntokierros
- OKM päättää työelämäpalautteen sisällöstä

Työelämäpalautteen valmistelun lähtökohtia

11-12/2018 pidettyjen aluetilaisuuksien keskeiset viestit työelämältä

OPH, koulutuksen järjestäjät ja heidän työelämäkumppaninsa keskustelivat työelämäpalautteesta aluetilaisuuksissa: Helsinki, Jyväskylä, Oulu, Kuopio, Salo, Vaasa

- Kyselyn tulee hyödyttää kaikkia, myös työpaikkaa sen oman toiminnan ja koulutuksen järjestäjän kanssa tehtävän yhteistyön kehittämisessä
 - ✓ kysymysten sisältö + tulosten saaminen käyttöön
- Kerrottava selkeästi mihin tietoja käytetään, miksi kannattaa vastata
- Lyhyt!
- Selkeäkieliset kysymykset
- Helppo vastata; mobiili, ei rekisteröitymisiä
- Lisäksi saatiin ehdotuksia kysymysten aiheiksi

Ohjausryhmässä sovittuja lähtökohtia valmistelulle,

tarkentuu työn edetessä

- Kysely perustuu asiakassuhteeseen, joka on syntynyt oppisopimuksen ja/tai koulutussopimuksen perusteella
- Kaksi kyselyä, kaksi kohderyhmää:
 - 1) **työpaikkaohjaajat**, joilta palaute on mahdollista kysyä jokaisen koulutussopimus/oppisopimusjakson jälkeen; opiskelijakohtainen kysely (opiskelija ei ole arvioinnin kohteena); kyselyn vastaanottajana sopimuksessa mainittu vastuullinen työpaikkaohjaaja
 - 2) **oppisopimuksia ja koulutussopimuksia tehneet työnantajat**, joilta palaute voidaan kysyä harvemmin; koulutuksen järjestäjäkohtainen kysely; kyselyn vastaanottaja ja mistä yhteystieto saadaan vielä avoin
 - Kysymysten teemat: **asiakslähtöisyys, sopimusprosessi, ohjaus ja tuki, vaikuttavuus, laatu, yleisarvio**
 - Kysymysten sisältö rajataan ammatillisen koulutuksen lainsäädännössä määriteltyihin tehtäviin

Ohjausryhmässä sovittuja lähtökohtia valmistelulle,

tarkentuu työn edetessä

- Relevantit kysymykset, lyhyt! Vain sellaista kysytään, mihin koulutuksen järjestäjä voi omalla toiminnallaan vaikuttaa ja millä tiedolla on lisäarvoa työelämällekin. Tavoitteena max 10-15 kysymystä.
- Kysymyksillä on yhteys laadunhallintaan.
- Kaikkien vastaajien tulee voida vastata niihin kysymyksiin, jotka ovat vaikuttavuusrahoituksen perusteena.
- Samat kysymykset soveltuvat sekä oppisopimus- että koulutussopimustyöpaikoille, koska koulutuksen järjestäjän asiakkaalle näkyvä asiointiprosessi on molemmissa sopimuksissa sama.
- Samat kysymykset soveltuvat sekä koko tutkinnon että tutkinnon osan/osien suorittajille, koska työpaikan näkökulmasta käytäntö näyttäytyy pääasiassa tutkinnon osien suorittamisina, vaikka tavoitteena olisi koko tutkinto.

Ohjausryhmässä sovittuja lähtökohtia valmistelulle,

tarkentuu työn edetessä

- Työelämäpalaute voidaan kysyä myös ulkomailla suoritetuista opintojaksoista, jos se teknisesti ja myös rahoituslaskennan kannalta teknisesti onnistuu. Ulkomainen työelämä on yksi oppimisympäristö, jonka opiskelija voi valita ja johon myös kannustetaan.
 - Haasteena on kyselyiden lähettäminen oikeille henkilöille: työpaikkaohjaajakyselyn kohdentaminen onnistuu, mutta työnantajakyselyn kohdentaminen on vaikeaa.
 - Ratkaistava kyselyjen eri kielisyydet, ellei päätetä, että kyselykieli on aina englanti.

Parasta Palvelua kehittämishanke: Työelämässä oppimisen kriittiset pisteet

1. Asiakkaille tarjottavan palvelun tavoitettavuus ja näkyvyys
2. Opiskelijan valmiudet työelämässä oppimiseen sekä työpaikan mahdollisuudet ohjata opiskelijaa
3. Yhteinen ennakkosuunnittelu
4. Työpaikkaohjaus ja arviointiosaaminen
5. Siirtymien ja poikkeustilanteiden hallinta sekä joustavuus muutostilanteissa
6. Kehittävä asiakaspalaute ja sen hyödyntäminen
7. Näyttöjen toteuttamisen laatu
8. Asiakassuhteen ylläpito

**Yhdessä
työelämän kanssa
pohdittuja!**

Koulutuksen järjestäjän tehtäviä, mm. → mitä halutaan mitata?

Ohjausryhmän linjaamat teemat, joista kysymykset laaditaan:

asiakaslähtöisyys - sopimusprosessi - ohjaus ja tuki - vaikuttavuus - laatu - yleisarvio

1. Ammatillisen koulutuksen tarkoitus: kohottaa ja ylläpitää väestön ammatillista osaamista, kehittää työ- ja elinkeinoelämää ja vastata sen osaamistarpeisiin jne.
2. Toteuttaa järjestämisluvassa määrättyä opetuskieltä ja tutkintokieltä
3. Vastaa ensisijaisesti määrätyn alueen osaamistarpeeseen
4. Toteuttaa jatkuvaa hakua
5. Tiedottaa, mm. mahdollisuuksista, menettelyistä, valintaperusteista
6. Selvittää soveltuvan tutkinnon, tutkinnon osan tai koulutuksen
7. Vastaa oppisopimus- ja koulutussopimusprosessista; varmistaa edellytykset ml. työpaikkaohjaajan nimeämisen, sopii koulutuskorvauksista, vastaa että käytännön työtehtävät mahdollistavat osaamistavoitteiden saavuttamisen, hoitaa sopimusten keskeytys- ja purkutilanteet; ilmoittaa työnantajan työturvallisuusvastuusta
8. Laatii HOKSin yhteistyössä; suunnittelee osaamisen hankkimisen ja osoittamisen, ohjaus- ja tukitoimet; sujuvat osaamisen hankkimisen tavat ja eteneminen
9. Opettaa, ohjaa, antaa palautetta osaamisen kehittymisestä
10. Erityinen tuki: pedagoginen tuki ja opetus- ja opiskelujärjestelyt
11. Vastaa näytön toteuttamisesta; työpaikoilla käytännön työtilanteissa
12. Perehdyttää työelämää edustavat arvioijat osaamisen arviointiin
13. Tekee yhteistyötä alueen työ- ja elinkeinoelämän kanssa, ym.
14. Ennakoi alueensa osaamistarpeita
15. Vastaa toimintansa laadunhallinnasta ja laadun jatkuvasta parantamisesta

Kysymyksiä

- Voiko työpaikkaohjaajakysely olla opiskelijakohtainen? Voiko se olla muuta kuin opiskelijakohtainen?
- Jos koulutuksen järjestäjä saa valmiiksi luodut työnantajakohtaiset vastauslinkit työnantajakyselyyn, voiko koulutuksen järjestäjä päättää kenelle henkilölle sen lähettää vastattavaksi kyseisessä työpaikassa?

Tulosten tarkastelutarpeet, mm.

- Koulutuksen järjestäjittäin
- Tutkinnoittain, koulutusaloittain, ISCED
- Työnantajittain
- Työnantajan toimipaikoittain
- Työnantajan toimialoittain
- Työnantajan kotikunnittain/alueittain (y-tunnuksen mukainen)
- Sopimustyypeittäin: oppisopimus, koulutussopimus
- Oppisopimuksen perusta: 1) työ-,virka- tai palvelussuhde 2) yrittäjä
- Kielisyys, tarkastellaan koulutuksen järjestäjän kielisyyden perusteella

FINNISH NATIONAL
AGENCY FOR EDUCATION

Kiitos!

